

Sygn. akt III UK 190/18

POSTANOWIENIE

Dnia 7 marca 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jolanta Strusińska-Żukowska

w sprawie z odwołania B. T.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w O.

o rentę z tytułu niezdolności do pracy,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w dniu 7 marca 2019 r.,

na skutek skargi kasacyjnej odwołującej się od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 23 marca 2018 r., sygn. akt III AUa (...),

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 23 marca 2017 r. Sąd Apelacyjny w (...) oddalił apelację od wyroku z dnia 20 lipca 2016 r., którym Sąd Okręgowy w Opolu oddalił odwołanie B. T. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w Opolu odmawiającej wnioskodawczyni prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy.

W skardze kasacyjnej od powyższego wyroku wnioskodawczyni zarzuciła naruszenie art. 12, art. 13 w zw. z art. 57 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, przez ich wadliwe zastosowanie i oddalenie apelacji skarżącej, a w konsekwencji oddalenie odwołania B. T. w przedmiocie ustalenia prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy, pomimo stwierdzenia przez Sąd Apelacyjny, że skarżąca cierpi na szereg dolegliwości rzutujących na jej sytuację życiową, w tym podjęcie zatrudnienia, co przesądza o okolicznościach, dających podstawę do uznania chociażby częściowej

niezdolności do pracy, która w żadnej mierze nie była rozważana, co oprócz ewidentnego naruszenia prawa materialnego implikuje również naruszenie art. 316 k.p.c.

Mając na względzie powyższe okoliczności, skarżąca wniosła o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i orzeczenie co do istoty sprawy, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania, w obu przypadkach o zasądzenie od organu na jej rzecz kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżąca argumentowała oczywistą zasadnością skargi związanej z naruszeniem przepisów prawa materialnego, a to art. 12, art. 13 w zw. z art. 57 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, przez ich wadliwe zastosowanie w korelacji z art. 316 k.p.c. Sąd bowiem jednoznacznie uwypuklił bezsporną okoliczność, iż „schorzenia ubezpieczonej nie wykluczają jednak całkowicie możliwości podjęcia pracy zarobkowej”. Owa konstatacja jest o tyle znamienna, że w świetle zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego przesądza o okolicznościach, dających podstawę do uznania przynajmniej częściowej niezdolności do pracy, która w żadnej mierze nie była roztrząsana przez Sądy obu instancji.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. W związku z tym wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powinien wskazywać, że zachodzi przynajmniej jedna z okoliczności wymienionych w powołanym przepisie, a jego uzasadnienie zawierać argumenty świadczące o tym, że rzeczywiście, biorąc pod uwagę sformułowane w ustawie kryteria, istnieje potrzeba rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy.

Rozpoznanie skargi kasacyjnej następuje tylko z przyczyn kwalifikowanych, gdyż tylko one decydują o wyniku „przedsądu”. Powołanie się na przesłankę

zawartą w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. zobowiązuje zatem skarżącego do przedstawienia wyводу prawnego, uzasadniającego jego pogląd, że skarga jest oczywiście uzasadniona, przy czym, o ile dla uwzględnienia skargi kasacyjnej wystarczy, że jej podstawa jest usprawiedliwiona, to dla jej przyjęcia do rozpoznania konieczne jest wykazanie kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego polegającej na jego oczywistości, widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 16 września 2003 r., IV CZ 100/03, LEX nr 82274).

Skarżąca oczywistej zasadności skargi kasacyjnej upatrywała w naruszeniu art. 12, art. 13 w zw. z art. 57 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, przez ich wadliwe zastosowanie w korelacji z art. 316 k.p.c., co miało faktycznie polegać na niewłaściwym ustaleniu braku u ubezpieczonej częściowej niezdolności do pracy. Wbrew twierdzeniom skarżącej, z uzasadnień wyroków Sądów obu instancji wyraźnie bowiem wynika, że ustalenia dotyczyły istnienia u niej choćby częściowej niezdolności do pracy, której nie stwierdzono.

Z tego wynika, że nie są to zarzuty co do prawa, lecz co do faktów. W obowiązującym stanie prawnym Sąd Najwyższy nie jest uprawniony zaś do badania prawidłowości zarówno ustaleń faktycznych, jak i oceny dowodów, dokonanych przez sąd drugiej instancji. O ile bowiem ten ostatni również jest „sądem faktu” i w myśl ogólnie niekwestionowanych zapatrywań orzecznictwa oraz doktryny kontynuuje postępowanie merytoryczne (por. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 13 kwietnia 2000 r., III CKN 812/98, OSNC 2000 nr 10, poz. 193; z dnia 5 lutego 2006 r., IV CK 384/05, niepublikowany; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 4 października 2002 r., III CZP 62/02, Biul. SN 2003 nr 3, s. 14), o tyle Sąd Najwyższy jako „sąd prawa”, rozpoznając nadzwyczajny środek odwoławczy w postaci skargi kasacyjnej, jest związany ustalonym stanem faktycznym sprawy (art. 398¹³ § 2 k.p.c.). Związanie to wyklucza nie tylko przeprowadzenie w jakimkolwiek zakresie dowodów, lecz także badanie, czy sąd drugiej instancji nie przekroczył granic swobodnej ich oceny. Ustrojową funkcją Sądu Najwyższego jest sprawowanie nadzoru judykacyjnego, w tym zapewnianie jednolitości orzecznictwa

sądów powszechnych. Z tego punktu widzenia każdy zarzut skargi kasacyjnej, który ma na celu polemikę z ustaleniami faktycznymi sądu drugiej instancji, chociażby pod pozorem błędnej wykładni lub niewłaściwego zastosowania określonych przepisów prawa materialnego, z uwagi na jego sprzeczność z art. 398³ § 3 k.p.c. jest *a limine* niedopuszczalny (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z 12 czerwca 2006 r., IV CSK 100/06, niepublikowane.; z 10 sierpnia 2006 r., V CSK 211/06, niepublikowane). Inaczej rzecz ujmując, z powołaniem się na podstawę kasacyjną z art. 398³ § 1 pkt 1 k.p.c. nie można zwalczać prawidłowości ustaleń faktycznych (por. np. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 marca 1997 r., II CKN 18/97, OSNC 1997 nr 8, poz. 112), a tym samym, nie ma żadnej możliwości uznania za oczywiście uzasadnioną skargi kasacyjnej, w której skarżący zarzuca naruszenie przepisów prawa materialnego, podważając jedynie przyjętą przez Sąd drugiej instancji podstawę faktyczną rozstrzygnięcia, jak to czyni ubezpieczona w odniesieniu do zarzutu naruszenia art. 12 i art. 13 w związku z art. 57 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Skarżąca nie zdołała zatem wykazać, że zachodzi potrzeba rozpoznania jej skargi przez Sąd Najwyższy, wobec czego z mocy art. 398⁹ § 2 k.p.c. należało postanowić jak w sentencji.